

De Bonaire Voorleesdag

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire
December 2016

1. Inleiding: het onderzoek	3
1.2 Stichting Lezen & Schrijven Bonaire	3
1.3 Activiteiten en projecten van Stichting Lezen & Schrijven Bonaire	4
2. De Bonaire Voorleesdag als instrument	6
3. Het project	6
3.1 Doelstelling van De Bonaire Voorleesdag	7
3.2. Projectresultaat	7
3.3 Afbakening	7
4. Randvoorwaarden en Risico's	8
4. 1 Randvoorwaarden	8
4.2 Functionele eisen	8
4.3 Operationele eisen	8
4.4. Risicoanalyse	8
5. Projectorganisatie	8
5.1 Fasering en planning van tussenresultaten.	9
6. Financiën	10
6.1 Begroting	10
6.2 Dekkingsplan	10
7 Communicatie en Samenwerking	11

1. Inleiding: het onderzoek

Geletterdheid is een fundamentele voorwaarde voor duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt, gezondheid en zelfredzaamheid van burgers, en sociale cohesie. In 2015 heeft de Stichting Lezen & Schrijven Bonaire, samen met CPS Onderwijsontwikkeling en Advies, **onderzoek** gedaan naar Geletterdheid op Bonaire. Met dit onderzoek wilden wij zicht krijgen op de mate van geletterdheid in het Nederlands en Papiamentu onder de inwoners van het eiland. Een andere belangrijke doelstelling was om duidelijkheid te verkrijgen over factoren die van invloed zijn op laaggeletterdheid zodat er gericht actie kan worden ondernomen. Uit het onderzoek bleek dat er (te) weinig wordt voorgelezen door ouders aan kinderen. Voorlezen is echter heel belangrijk voor de taalontwikkeling bij jonge kinderen en voor het stimuleren van interesse in boeken. Stichting Lezen & Schrijven Bonaire voelt zich verantwoordelijk om, conform de aanbevelingen in het onderzoek, een leescultuur te creëren en te versterken.

Dit projectplan beschrijft de opzet van het project De Bonaire Voorleesdag, de doelgroep, de risico's en randvoorwaarden en geeft een overzicht van de benodigde financiële middelen. Het plan laat zien wat Stichting Lezen en Schrijven Bonaire met de voorleesdag verwacht te bereiken en hoe. Voorafgegaan door een korte beschrijving van de stichting.

1.2 Stichting Lezen & Schrijven Bonaire

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire is in 2015 vanuit de Rotary Club Bonaire opgericht om laaggeletterdheid op Bonaire te voorkomen en verminderen, wij richten ons hierbij specifiek op kinderen van 0 tot 18 jaar. De Stichting vervult vijf rollen:

- 1) aanjager, die organisaties en individuen in de publieke en private sector stimuleert en activeert;
- 2) communicator, die constante aandacht voor het thema vraagt;
- 3) uitvoerder, die partners/ organisatie helpt hun verantwoordelijkheid in de praktijk te brengen;
- 4) kenniscentrum, dat individuen en organisaties informeert over laaggeletterdheid en gerelateerde thema's;
- 5) fundraiser.

Zoals eerder vermeld heeft de stichting meteen na de oprichting grootschalig onderzoek verricht naar geletterdheid op Bonaire. Dit onderzoek is een groot succes geworden door deelname van 8,5% van de bevolking en 940 leerlingen tussen de 9 en 18 jaar. Daarnaast hebben wij toetsgegevens mogen gebruiken van de basisscholen en middelbare school op het eiland. De resultaten uit het onderzoek, vormen het bewijs dat Stichting Lezen & Schrijven Bonaire serieus bestaansrecht heeft. Op basis van gefundeerde aanbevelingen worden onze projecten en initiatieven ontwikkeld. Een integrale aanpak, gericht op samenwerking is hierbij het uitgangspunt. Voor een uitgebreide inzage in de conclusies en aanbevelingen in het rapport, en meer informatie over de stichting, verwijzen wij u naar onze website www.lezenenschrijven Bonaire.org

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 9042. Het heeft geen eigen kantoor, maar maakt gebruik van de kantoren van de leden van bestuur. Als postadres wordt het woonadres van de voorzitter aangehouden:
J.A. Abrahamboulevard 28
Kralendijk Bonaire.
Het emailadres is: lezenenSchrijvenbonaire@gmail.com
Tel. 00599 786 14 18.

Het Bestuur van Stichting Lezen & Schrijven Bonaire is aanvrager van de financiële bijdrage en bestaat uit:

Voorzitter: dhr. Addo Stuur
Penningmeester: dhr. Arjen Botterop
Secretaris: dhr. Junny Janga
Lid: mw. Rosalie Bierings, tevens coördinator mediabus
Lid: dhr. Leonard Domacassé.

De bestuursleden zijn onbezoldigd. Er werken momenteel drie betaalde medewerkers voor de stichting; 2 medewerkers voor de Mediabus en 1 medewerker voor het organiseren van fondsenwerving en de voorbereiding hiervan. Bij de projecten die de stichting initieert wordt zoveel als mogelijk getracht naar inzet door vrijwilligers en sponsoring om de kosten zo laag mogelijk te houden.

1.3 Activiteiten en projecten van Stichting Lezen & Schrijven

De Stichting Lezen & Schrijven Bonaire heeft na het onderzoek nog een aantal succesvolle projecten gerealiseerd. Zo hebben wij in 2015 het project Estafetteboekje gelanceerd, waarbij leerlingen van groepen 8 van de basisscholen samen een tweetalig boek hebben geschreven, over de Bonaireaanse surfheld Taty Frans. Dit boek is in 2016 voorzien van mooie illustraties, uitgegeven en feestelijk gepresenteerd. Van dit boek zijn al 150 exemplaren verkocht!

Mediabus Bonaire

Ook is in 2015 een mediabus aangekocht en ingericht met een moderne, uitgebreide boekencollectie voor kinderen tussen 0 en 17 jaar, en laptops met WiFi verbinding. Deze bus rijdt elke middag in de week naar een andere bario (wijk) op Bonaire om deze faciliteiten dicht bij de kinderen thuis aan te bieden. Hiervoor werken we samen met de Sentro di Bario's (buurthuizen) waar we gebruik mogen van maken van de voorzieningen, zoals een standplaats, elektra, toiletten etc. Het lidmaatschap is gratis. Naast het aanbieden van boeken en computergebruik organiseren we vanuit de mediabus activiteiten en workshops die het lezen en Schrijven Bonaire bij kinderen stimuleren. De Mediabus Bonaire is voor de stichting hét promotiemiddel in de strijd tegen laaggeletterdheid. De mediabus heeft een eigen pagina op onze website en een eigen Facebook Pagina.

De Stichting is coördinator van Taalpunt Bonaire. In dit kwartaal-overleg brengen we alle organisaties en belanghebben op het gebied van lezen en schrijven bij elkaar. Zo neemt de Openbare Bibliotheek hieraan deel, alsmede Forma, de taalcoördinatoren van de scholen, en anderen. In dit overleg stemmen we activiteiten af en het biedt een platform om inhoudelijk met elkaar de voortgang van projecten te bespreken, waarin we samenwerken.

Een uitgebreidere inhoudelijke toelichting kunt u lezen in ons jaarverslag 2015.

Voor 2017 en de jaren daarna, staan diverse projecten gepland die ervoor moeten zorgen dat we kinderen van alle leeftijden op diverse manieren bereiken (integrale aanpak). Zoals Babyboekjes, Summerschool, en nog veel meer. De plannen liggen klaar, en we zijn momenteel bezig om hier financiering voor te vinden. Een totaaloverzicht van de plannen ziet u op onze website.

2. De Bonaire Voorleesdag als instrument

In het onderzoek, waarvan wij eerder in dit plan melding maakten, werd in de leeftijdsgroep 0-4 jaar een concrete vragen aan ouders gesteld: "Hoe vaak worden kinderen voorgelezen?". Dit omdat voorlezen belangrijk is bij de taalontwikkeling van een kind. Hierbij werd gevraagd naar het aantal keren voorlezen in de maand voorafgaande dat men de vragenlijst in vulde. Men kon aangeven of er in het Nederlands of Papiamentu werd voorgelezen, daar het onderzoek zich toespitste op deze twee talen. Hierbij bleek opleidingsniveau van de ouders niet veel uit te maken, er was wel een verband met het geboorteland van de ouder(s). Voor de exacte uitkomsten verwijzen wij u graag naar de grafieken op bladzijde 8 van de samenvatting van het onderzoeksrapport.

In de conclusies uit het onderzoek, vermeld in het rapport kan men er kort over zijn; in alle groepen (naar geboorteland ouder) is het opvallend dat er in beide talen weinig wordt voorgelezen.

De Stichting Lezen & Schrijven Bonaire heeft zich ten doel gesteld om aanbevelingen uit het rapport over te nemen om laaggeletterdheid te bestrijden. In het rapport wordt aanbevolen om een voorleesmarathon te organiseren tijdens de Nationale Voorleesdagen. Dit is een Nederlands fenomeen en wij zijn ervan overtuigd dat Bonaire dit ook zou moeten organiseren: De Bonaire Voorleesdag.

Door hier samen met partners uitvoering aan te geven, versterken we elkaar in het bereiken van onze doelstellingen, kunnen we gebruik maken van elkaars netwerk en faciliteiten en verbreden we ons bereik. Door De Bonaire Voorleesdag een jaarlijks terugkerend fenomeen te maken, bestendigen wij de leescultuur op ons eiland. Omdat dit project nog nieuw is op Bonaire en we hiervoor op relatief korte termijn vrijwilligers voor moeten werven hebben we besloten om te starten met een Voorleesdag, in de week waarin in Nederland de voorleesweek wordt gehouden. In de komende jaren, bij gebleken succes kunnen we er een meerdaags project van maken.

3. Het project

3.1 Doelstelling van De Bonaire Voorleesdag

Met het project De Bonaire Voorleesdag gaan wij volwassenen inzetten om voor te lezen aan kinderen. Kinderen worden hiermee " getrakteerd" op het voorlezen, en volwassenen worden herinnerd aan het belang en plezier van voorlezen. Tijdens de voorleesdag delen we flyers uit aan ouders met voorlichting over het belang van voorlezen, en de mediabus.

De voorleesdag is voor alle crèches en basisscholen; groepen 1 t/m 5.

3.2. Projectresultaat

Op Bonaire worden er elk jaar ong. 200 kinderen geboren. Gekeken naar de leeftijdsopbouw (0-5/5-10/15-20) zijn er in 2016 in ieder geval meer dan 1300 kinderen per leeftijdsgroep op het eiland (Bron: CBS). Voor een eenvoudige rekensom houden wij daarom aan: een gemiddelde van 300 kinderen per leeftijd. Vrijwel alle kinderen op het eiland, gaan naar een voorschoolse opvang (0 t/m 3 jaar). Daarnaast streven we ernaar dat alle basisscholen deelnemen (groepen 1 t/m 5) aan dit project. Wij verwachten met dit project dan ook rond de 2000 kinderen te bereiken, verdeeld over ong. 15 crèches en 8 basisscholen. Om alle crèches en basisscholen te bedienen, moeten wij 55 vrijwilligers kunnen inzetten voor het voorlezen.

3.3 Afbakening

De Bonaire Voorleesdag is niet zozeer gericht op zelf lezen, als wel op voorlezen, om de samenwerking tussen ouders/verzorgers en hun kinderen op het gebied van lezen te stimuleren.

4. Randvoorwaarden en Risico's

4.1 Randvoorwaarden

Elk project kent voorwaarden om doorgang te laten plaatsvinden. Voor dit project is het met name van belang dat we voldoende volwassenen (bij voorkeur bekende Bonaireanen) bereid vinden om alle crèches en groepen op school voor te lezen. Voor de promotie van het voorlezen zelf is het een enorme stimulans om bekende bonairiaanse persoonlijkheden in te kunnen zetten, om het belang van voorlezen te onderstrepen en het project van de nodige aandacht te voorzien.

4.2 Functionele eisen

Dit project vereist goede afstemming met crèches en scholen, daar het in hun programma moet worden opgenomen en wel gelijktijdig overal moet kunnen plaatsvinden, namelijk in dezelfde week op hetzelfde (vroeg) tijdstip.

4.3 Operationele eisen

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire zal er voor zorgen dat er voldoende voorleesmateriaal voor de verschillende leeftijdsgroepen voorhanden is, in twee talen; Papiamentu en Nederlands.

4.4. Risicoanalyse

Elk project is onderhevig aan bepaalde risico's; factoren die de voortgang en uitvoering in gevaar brengen. Stichting Lezen & Schrijven Bonaire heeft een verkenning uitgevoerd en kwam tot onderstaande punten.

Risico	Maatregel	Verantwoordelijk
Onvoldoende voorleesouders te vinden	Vroegtijdig overleg met Fundashon Lesa ta Dushi voor evt. inzet van vrijwilligers uit de Stichting. Op tijd beginnen met de werving. De volwassen bezoekers van de mediabus benaderen als mogelijke voorleesouders. Bestuursleden van L&S inzetten voor voorleesmomenten De mediabus inzetten voor voorleesmomenten	Voorzitter L&S Bestuur L&S, Coördinator Mediabus en mw's mediabus Bestuur L&S coördinator en mw's mediabus
Planningsproblemen (passend in het programma van crèches en scholen)	Vroegtijdige afstemming via Taalpunt Bonaire.	Voorzitter L&S
Onvoldoende geschikt voorleesmateriaal	Stichting Lezen & Schrijven Bonaire probeert de collectie van de mediabus zo modern en breed mogelijk te houden.	Coördinator Mediabus, mw's mediabus.

5. Projectorganisatie

De uitvoerder is de Stichting Lezen & Schrijven Bonaire. De voorzitter zorgt voor voldoende financiële middelen en besluit over overschrijding of besparing op het budget. Op bijeenkomsten van het Taalpunt Bonaire wordt de praktische uitvoering afgesproken, zo nodig komen de betrokkenen tussentijds een aantal keren meer bij elkaar om dit project los van de andere activiteiten in het Taalpunt te bespreken.

5.1 Fasering en planning van tussenresultaten.

Het project De Bonaire Voorleesweek is een project dat heel haalbaar is, maar in sterke mate afhankelijk is van een goede afstemming (planning) tussen veel mensen en organisaties. Dit maakt een opdeling in fases noodzakelijk om de voortgang te kunnen monitoren, en zonnodig op tijd bij te kunnen sturen. De exacte dag bepalen wij in overleg met de scholen en crèches.

Fase	(Tussen)resultaten/ producten	Start datum	Eind datum
1. Initiatiefase	een vastgesteld programma, afgestemd met partners. Fondsenwerving Werving voorleesouders/ VIB's.	november 2016 dec. 2016 december 2016	31 dec. 2016 2017 15 jan. 2017 21 jan. 2017
2. Voorbereidingsfase	Zorgen voor voldoende boeken om voor te lezen. Afspraken vastleggen met vrijwilligers Briefing voorleesouders	dec. 2016 januari 2017 1 week van tevoren	eind jan. 2017
3. Uitvoeringsfase	Voorlezers gaan voorlezen om 7.30 tot 08.00 uur.	n.t.b.	n.t.b.
4. Evaluatiefase	Taalpunt Bonaire overlegt over het succes en de verbeterpunten, de eerstvolgende bijeenkomst na de uitvoeringsweek van het project.		

6. Financiën

6.1 Begroting

In onderstaand overzicht heeft Stichting Lezen & Schrijven Bonaire de kostenposten begroot.

Kostenpost	USD	Toelichting
Administratie	1.000,00	
Voorlichting	1.500,00	flyer voor ouders
Boeken, incl. verzending	550,00	(55 x 10,00 usd)
Vrijwilligersvergoeding voorleesouders	550,00	(55 x 10,00 usd)
Totaal	3.600,00	

6.2 Dekkingsplan

Inkomstenbron	Ten behoeve van	Bedrag USD
Corporate Citizenship	Administratie en voorlichting, boeken	3.050,00
Diverse sponsors	Vrijwilligersvergoeding	550,00

7 Communicatie en Samenwerking

Stichting Lezen & Schrijven Bonaire streeft naar samenwerking die gebaseerd is op inzet van vrijwilligers of medewerkers die bereid zijn zich in te zetten tegen een lage (onkosten) vergoeding. Ook onze communicatie zal eenvoudig van aard zijn en gebaseerd op het vinden van "free publicity". Dit om de kosten voor de Stichting zoveel mogelijk te beperken. Wel zal het project inhoudelijk een voorlichtingselement bevatten.

Doelgroep	Informatie	Methode
Scholen, Bibliotheek, Fundashon Lesa ta Dushi, CJ&G	Uitwisseling van info betreffende de praktische uitvoering	Taalpunt Bonaire, e mail.
Vrijwilligers	Oproep voor het voorlezen	Oproep op de radio, website L&S, FB post van L&S, brief ophangen op scholen, netwerk bestuur, directe mailcontacten
Kinderen en ouders	flyer over het belang van lezen, informatie over mediabus.	Flyer uitdelen na voorlezen, films en foto's na de dag zelf op de website plaatsen. FB berichten.
De pers	publiciteit op de dag zelf	persbericht, uitnodigen pers per mail.